

Nr B 54

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående svensk medverkan i F.N:s observations-
grupp i Libanon.*

(1:a avd.)

I propositionen nr B 40 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 18 juni 1958, föreslagit riksdagen godkänna, att flygplan och personal ur svenska flygvapnet utnyttjas för F.N:s observationsgrupp i Libanon.

Sedan Libanon hos F.N:s säkerhetsråd anfört klagomål över utländsk inblandning i landets inre angelägenheter, har säkerhetsrådet den 11 juni 1958 med 10 röster och 1 nedlagd antagit ett av Sverige i rådet framlagt resolutionsförslag. Säkerhetsrådets beslut innebär, att observatörer snarast skall utsändas till Libanon för att tillse att någon illegal infiltration av personal eller tillförsel av vapen eller annan materiel icke förekommer över Libanons gränser. Säkerhetsrådet har bemyndigat F.N:s generalsekreterare att vidtaga erforderliga åtgärder i detta syfte.

Generalsekreteraren har hänvänt sig till ett antal länder, däribland Sverige, med hemställan om medverkan med observationspersonal m. m. för den av säkerhetsrådet beslutade observationsgruppen. Den svenska medverkan borde — enligt de meddelanden som hittills erhållits — omfatta dels åtta officerare av majors eller kaptens grad såsom observatörer, dels ock fyra rekognosceringsplan från flygvapnet samt sex flygförare. För observatörerna har förutsatts samma kvalifikationer och anställningsvillkor som beträffande observatörerna i F.N:s organisation för övervakning av vapenvilan i Palestina.

I överensstämmelse med den ställning svenska regeringen tidigare intagit i liknande sammanhang synes Sverige i enlighet med sina förpliktelser som medlem i F.N. icke böra vägra sin medverkan i den tilltänkta observationsgruppen i Libanon. Denna har ju för övrigt tillkommit efter förslag som Sverige framlagt i F.N:s säkerhetsråd. I enlighet härmed har den svenska regeringen meddelat generalsekreteraren, att vårt land är berett att medverka i observationsgruppen.

Genom beslut den 18 juni 1958 har Kungl. Maj:t medgivit, att sex flygplan typ Sk 16, varav två reservplan, må ställas till F.N:s förfogande för observationsgruppen i Libanon. Samtidigt har medgivits att sex flyg-

förare ur flygvapnet samt erforderlig markpersonal, dock högst 15 man — de sistnämnda avsedda att svara för erforderlig översyn av flygplanen — må, efter eget åtagande, beordras till Libanon.

Officerare som utsändes såsom observatörer har förutsatts skola — liksom i andra fall då officerare ställts till F.N:s förfogande för tjänstgöring utom riket — beordras i kommandoväg.

Med hänsyn till sakens brådskande natur har, som nämnts, åtgärder omgående vidtagits för att kunna ställa begärd flygmateriel och därför erforderlig personal till F.N:s förfogande. Frågan om utnyttjande av flygplan ur svenska flygvapnet för ifrågavarande ändamål synes emellertid vara av den natur, att riksdagens godkännande bör inhämtas.

Kostnaderna för utnyttjande av flygplan, som ställes till F.N:s förfogande, bestrides tills vidare förskottsvis från flygvapnets ordinarie anslag. Härvid belastar lönekostnaderna anslaget till aktiv personal m. fl., medan övriga utgifter avföres på anslaget till drift och underhåll av flygmateriel m. m. Departementschefen räknar med att kostnaderna helt eller delvis skall täckas genom bidrag från F.N. Detta bör emellertid i likhet med motsvarande bidrag för den i F.N.-styrkan i Främre Orienten ingående svenska kontingenten tillgodoföras riksstatens inkomstsida. Beslut erfordras därför om det slutliga bestridandet av de utgifter som förskottsvis belastar ordinarie anslag. Storleken av dessa utgifter kan för närvarande inte anges. Departementschefen kommer därför framdeles att anmäla frågan om kostnadernas slutliga bestridande. Departementschefen förutsätter emellertid, att dessa kostnader skall täckas i samma ordning som kostnaderna för den svenska F.N.-styrkan, d. v. s. genom särskilt anslag på driftbudgeten.

Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga närmare föreskrifter rörande de svenska flygplanens utnyttjande för observationsgruppen.

Utskottet tillstyrker, att riksdagen godkänner Kungl. Maj:ts föreliggande förslag om utsändande av ett antal svenska flygplan jämte erforderlig personal för deltagande i F.N:s observationsgrupp i Libanon.

I likhet med departementschefen räknar utskottet med att här avsedda kostnader helt eller delvis skola täckas genom bidrag från F.N.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må godkänna, att flygplan och personal ur svenska flygvapnet utnyttjas för F.N:s observationsgrupp i Libanon.

Stockholm den 22 juli 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr B 55.